Statens helsepersonellnemnd - HPN-2009-84

Myndighet	Statens helsepersonellnemnd - Vedtak.
Dato	2009-09-08
Doknr/publisert	HPN-2009-84
Stikkord	Autorisasjon som ambulansearbeider - utdanning og praksis. Helsepersonelloven § 40 og forvaltningsloven § 35.
Sammendrag	Nemnda kom til at klageren ikke oppfylte helsepersonellovens krav til autorisasjon. Klageren hadde en tretti år gammel etatsintern opplæring. Selv om utdanningen var på et godt nivå da den ble gjennomført, var den ikke jevngod med dagens utdanning, en treårig utdanning som avsluttes med fagprøve. Ambulansefaget har gjennomgått en omfattende utvikling i løpet av de siste tiårene, spesielt innen traumatologi og akutte medisinske tilstander. Klagerens yrkeserfaring som ambulansearbeider lå også langt tilbake i tid, det var ca tretti år siden han arbeidet ved legevakt og tjuefire år siden han underviste i faget. Han hadde således ikke gjennom yrkeserfaring godtgjort å ha den nødvendige kyndighet for yrket. Klageren hadde av SAFH fått en tidsbegrenset lisens som ambulansearbeider. Lisensen ga de samme rettigheter til å utøve yrket selvstendig som en autorisasjon ville gitt klageren. Etter nemndas syn var ikke klageren skikket for en slik omfattende og selvstendig lisens når han hadde betydelige mangler i sin kompetanse og således ikke hadde den nødvendige kyndighet for autorisasjon. Han hadde etter nemndas vurdering så betydelige mangler i sin kompetanse at han heller ikke var skikket for en mer begrenset lisens. SAFHs vedtak om avslag på autorisasjon ble stadfestet. SAFHs vedtak om lisens var ugyldig da det bygget på feil rettsanvendelse, og vedtaket ble opphevet.
Saksgang	Saksnummer: 09/84
Parter	A, født 194x.
Forfatter	Gunnar Steintveit, Ingrid Røstad Fløtten, Kristel Heyerdahl, Håvard Skeidsvoll, Snefrid Møllersen, Grethe Brundtland.

Saken gjelder: Klage over avslag på søknad om autorisasjon som ambulansearbeider, jf. helsepersonelloven § 48.

Sakens bakgrunn: Klageren søkte 4. mars 2009 om autorisasjon som ambulansearbeider. Han fikk 10. mars 2009 avslag på søknaden med den begrunnelse at han ikke hadde fagbrev som ambulansearbeider. Klageren fikk samtidig en lisens som ambulansearbeider gjeldende i fire år, slik at han kunne gå opp til fagprøven og deretter søke autorisasjon.

Avslaget er påklaget 15. april 2009. Statens autorisasjonskontor for helsepersonell (SAFH) fant ikke grunn til å endre sitt vedtak og oversendte 6. mai 2009 saken til Statens helsepersonellnemnd for klagesaksbehandling.

Klageren mener han er kvalifisert for yrket som ambulansearbeider.

Han har anført at han har en treårig utdanning fra Oslo kommunale legevakts ambulanseskole fra 1976. Han fikk da en autorisasjon/godkjenning av Stadsfysikus i Oslo.

Klageren har også vist til sin omfattende praksis som legevaktsjåfør på Ullevål sykehus fra 1966 til 1978. Han har gjennomgått Sivilforsvarets kurs for ledende personell til redningstjenesten. Han har bestått Norsk luftambulanses instruktørkurs i avansert hjerte- og lungeredning i 2005. Han har videre opplyst å ha arbeidet som ambulansesjef i V redningskorps med ansvar for opplæring av ambulansepersonell fra 1978 til 1985. Han har senere arbeidet som salgssjef i medisinsk firma og som produktsjef og utfører i dag ekstravakter på W i Oslo.

Klageren mener SAFH har fratatt ham den godkjenning/autorisasjon han fikk av Stadsfysikus i Oslo. Dette finner klageren sterkt urimelig. Som følge av dette kan han ikke lenger undervise i akuttmedisin, slik han har gjort i mange år.

Han mener det ikke kan forventes at han skulle følge med på endringer i lover og regler for så å søke autorisasjon i 2001.

Statens autorisasjonskontor for helsepersonell fant ikke grunn til å omgjøre sitt vedtak. SAFH har ved oversendelsen til nemnda vist til at klageren ikke fyller lovens krav for autorisasjon. Ambulansepersonell med lik utdanning som klageren har alle måttet søke om lisens og avlegge fagprøve. Også de som søkte straks yrket ble underlagt offentlig autorisasjonsordning i 2001. Det ville innebære en forskjellsbehandling av disse søkere om klageren nå skulle få autorisasjon.

Nemndas bemerkninger:

Autorisasjon

Spørsmålet for nemnda er om klageren har rett til autorisasjon etter helsepersonelloven § 48.

Etter nemndas vurdering har ikke klageren det.

Han har ikke bestått eksamen/fagbrev som ambulansearbeider fra videregående skole. Dette er dagens offentlig godkjente utdanning, og det er denne som gir rett til autorisasjon etter helsepersonelloven § 48 andre ledd bokstav a.

Forskrift av 21. desember 2000 om overgangsordning for autorisasjon og lisens til yrkesutøvere i nye regulerte helsepersonellgrupper ble opphevet 31. desember 2008 og kommer derfor ikke til anvendelse. Yrkesutøvere må forventes å holde seg orientert om de regler som gjelder for sitt yrke. En rekke yrker innen helsevesenet ble underlagt offentlig autorisasjonsordning da helsepersonelloven trådte i kraft i 2001 og dette ble omtalt i de ulike fagmiljøer og fagtidsskrifter. Klageren kan derfor ikke høres med at han ikke viste om lovendringen og forskriften.

Etter helsepersonelloven § 48 tredje ledd bokstav c kan også den som på annen måte har godtgjort å ha den nødvendige kyndighet for et yrke ha rett til autorisasjon. Ved denne vurderingen vil nemnda se hen til utdanningskravet i helsepersonelloven § 48 andre ledd bokstav a, slik at utdanning og praksis samlet sett må gi den nødvendige kyndighet.

Klageren har dokumentert utdanning fra Oslo kommunale legevakts ambulanseskole fra 1976, kurs for ledende personell til redningstjenesten fra Sivilforsvarets sentralskole fra 8. til 18. august 1978 og Norsk luftambulanses instruktørkurs i avansert hjerte- og lungeredning fra 26. til 27. mai 2005. Han har dokumentert ansettelse som legevaktsjåfør ved Oslo kommunes legevakt i perioden 28. mars 1966 til 28. februar 1978. Til

sammenligning er dagens godkjente utdanning en treårig utdanning på videregående skole, hvorav to år er på skole og ett år i lære, som avsluttes med en fagprøve.

Etter nemndas syn gir ikke klagerens utdanning den nødvendige kyndighet for yrket. Det er ikke grunn til å betvile at innholdet i klagerens utdanning lå på et høyt nivå i forhold til andre utdanninger fra den tiden. Nemnda legger imidlertid til grunn at den var betydelig kortere enn dagens utdanning, slik de øvrige utdanninger fra den tiden var, jf. NOU 1976:2. Klageren har ikke dokumentert utdanningens lengde, innhold eller hvordan undervisningen fordelte seg på teori og praksis. Utdanningen ligger dessuten mer en tretti år tilbake i tid. Den har betydelige mangler i forhold til dagens utdanning.

Nemnda har forelagt saken for seksjonsoverlege Per Christian Juvkam ved Ålesund sykehus for sakkyndig vurdering og har funnet støtte i hans uttalelse. Han har 4. september 2009 uttalt at «Ambulansefaget har undergått en omfattende utvikling i løpet av de siste tiårene. Det gjelder på mange områder, men kanskje særlig innen traumatologi og akutte medisinske tilstander, men også innen områder som etikk og kulturelle forhold. En intern opplæring på godt nivå, men mer enn 30 år gammel, er med overveldende sannsynlighet utilstrekkelig». En eldre utdanning vil således ikke gi nødvendig kunnskap. Klageren har gjennomført et to dagers instruktørkurs i hjerte- og lungeredning i 2005, men dette er etter nemndas syn ikke tilstrekkelig til å oppdatere hans kunnskaper.

Klagerens arbeidserfaring fra ambulanseyrket ligger langt tilbake i tid. Det er tretti år siden han utøvet yrket som ambulansearbeider ved Oslo kommunes legevakt, og tjuefire år siden han underviste i ambulansefaget ved V redningskorps. Denne yrkespraksis ligger for langt tilbake i tid til at den kan kompensere for manglene i klagerens formelle utdanning.

Varigheten og omfanget av de ekstravakter klageren har anført at han i dag utfører for W er ikke dokumentert. Innholdet i yrkesutøvelsen er heller ikke nærmere beskrevet. Denne yrkespraksisen er etter nemndas syn uansett ikke av en slik art eller et slikt omfang at den kan kompensere for de betydelige mangler i hans utdanning.

Nemnda har etter dette kommet til at klageren ikke har godtgjort nødvendig kyndighet for yrket som ambulansearbeider, jamfør helsepersonelloven § 48 tredje ledd bokstav c.

Klageren har anført at han har blitt fratatt en autorisasjon. Til dette vil nemnda bemerke at yrket som ambulansearbeider ikke var underlagt offentlig autorisasjonsordning før 1. januar 2001. Det eksamensbevis/autorisasjonsdokument klageren har mottatt fra Stadsfysikus i Oslo i 1976 må sees som en kommunal anerkjennelse av den utdanning han har gjennomgått ved Ullevål sykehus. Det er benyttet Oslos kommunevåpen på dokumentet og av teksten fremgår at klageren godkjennes som ambulansesjåfør i Oslo.

Lisens

Klageren har av SAFH fått en tidsbegrenset lisens som ambulansearbeider med hjemmel i helsepersonelloven § 49.

Etter nemndas syn er det i denne saken ikke anledning til å gi slik lisens.

Lisens kan i første rekke gis til søkere som trenger klinisk tjeneste for å kvalifisere seg til full autorisasjon, og til studenter i slutten av studietiden, jf. Ot.prp.nr.13 (1998-1999) side 243. Etter nemndas vurdering vil lisens også være aktuelt for personer som har enkelte mindre mangler i sin utdanning før de oppnår full autorisasjon.

Det fremgår av helsepersonelloven § 49 at lisens bare kan gis til helsepersonell som er skikket ut fra lisensens art og omfang. En lisens kan begrenses i tid, til en bestemt stilling, til visse typer helsehjelp eller på annen måte. Kravet til skikkethet i § 49 må sees i sammenheng med kravet til nødvendig kyndighet i § 48. En forutsetning for å gi lisens etter helsepersonelloven § 49 er etter nemndas syn at helsepersonellets kunnskaper ligger nært opp til kompetansekravene etter § 48.

Den lisens klageren har fått er bare begrenset i tid. Den legger ingen begrensninger på hans yrkesutøvelse, verken i form av veiledning eller kontroll. Lisensen gir de samme rettigheter til å utøve yrket selvstendig som en autorisasjon ville gitt klageren. Etter nemndas syn er ikke klageren skikket for en slik omfattende og selvstendig lisens når han, som nemnda har kommet til ovenfor, har betydelige mangler i sin kompetanse og således ikke har den nødvendige kyndighet for autorisasjon. Han har etter nemndas vurdering så betydelige mangler i sin kompetanse at han heller ikke er skikket for en mer begrenset lisens.

SAFHs vedtak av 10. mars 2009 bygger på feil rettsanvendelse. Klageren oppfyller ikke vilkårene for lisens og vedtaket er således ugyldig jf. forvaltningsloven § 35 første ledd bokstav c. Det foreligger hjemmelsmangel

og vedtaket må oppheves. I medhold av forvaltningsloven § 35 annet ledd opphever nemnda SAFHs vedtak slik at klageren ikke har lisens som ambulansearbeider.

Klagen har etter dette ikke ført fram.

Vedtaket er enstemmig.

Konklusjon:

SAFHs vedtak av 10. mars 2009 vedrørende autorisasjon stadfestes. Vedtaket vedrørende lisens er ugyldig og oppheves.